

Het Evangelie, Naar Heyns

EEN van de grondfouten in heel de redeneering van prof. Heyns is, dat hij, schrijvende over *Het Evangelie*, zich de moeite niet heeft getroost om uit Gods Woord zelf op te diepen, wat eigenlijk door 't Evangelie moet worden verstaan, wat de Schriftuurlijke idee is, die door dezen term wordt aangeduid. Toch geeft hij in zijne artikelen wel een omschrijving van het Evangelie, maar het is een omschrijving, die eigenlijk in het geheel niet in de Heilige Schrift gegrond is, doch die niet veel meer is dan de voorstelling van een vooropgezette gedachte, waaraan Heyns langs een omweg in de redeneering een schijn van waarheid en Schriftuurlijkheid geeft. Op deze wijze komt Heyns dan tot een driedelige voorstelling van het Evangelie. Het is, volgens hem, in de eerste plaats de blijde boodschap van de vergeving der zonden, de blijde boodschap aan de wereld, dat verzoening met Hem *mogelijk* is; in de tweede plaats de uitnoodiging Gods van zondaren om deel te nemen aan den maaltijd des heils, die bereid is in Christus; in de derde plaats een aanbod van genade, vergezeld van een bevel om te gelooven, met de verzekering, dat wie gelooft zalig zal worden. Om aan te toonen, dat dit werkelijk de voorstelling van Heyns is, zullen we hem zoo volledig mogelijk aanhalen.

Heyns schrijft in *De Wachter* van 7 Dec. 1932:

“Toen de Publicatie Commissie mij opdroeg gedurende een door Rev. Zwier als mederedacteur van *De Wachter* aangevraagde vacantie zijn plaats in te nemen, kwam mij al spoedig het hierboven staand onderwerp in de gedachten als zeer gepast voor eenige Wachter-artikelen.

“En dat vooreerst omdat het een allerbelangrijkst onderwerp is. Het herinnert ons aan die plechtige ure toen de tijd van des Heilands verblijf op aarde ten einde gekomen was, en Hij gereed stond om, wat Zijn lichamelijke tegenwoordigheid betrof, Zijn discipelen te verlaten en luisterrijk heen te varen naar de heerlijkheid waar Hij te voren was, ten einde daar een plaats te ontvangen aan de rechterhand des Vaders. Voor het laatst had Hij hen rondom zich vergaderd, opdat zij getuigen zouden zijn van Zijn hemelvaart, en om hen een opdracht te geven. En een opdracht, gegeven in deze plechtige oogenblikken, gegeven door den eeniggeboren Zoon Gods, die gekomen was in dienst-knechtsgestalte, die smaad en hoon, de folteringen van het kruis en de smarten des doods in volle voltrekking verdragen had, opdat de wereld door Hem zou behouden worden, — wat kon zulk een opdracht anders zijn dan een meest gewichtige en heilvolle?

“Welnu, het was een opdracht omtrent het Evangelie. ‘Gaat henen,’ zoo sprak Hij, ‘in de geheele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen.’ In dat woord *Evangelie* vat Hij al het heil samen, dat Hij door Zijn

dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid, door Zijn gehoorzaamheid tot den dood, ja, tot den dood des kruises, verworven had. En dat zij dat alle creaturen moesten prediken als een *blijde boodschap* voor hen, sloot in dat zij bestemd was een blijde boodschap te zijn voor elk tot wie zij komen zou, een boodschap waarin hem, hetzij hij nabij of verre was, door God zelf, onder wiens toorn en vloek zij lagen, vrede werd verkondigd (Eph. 2:17) verzoening met God door het bloed des kruises. De Heere noemde het een Evangelie, een blijde boodschap, en kon er voor een in zichzelf hulpeloos en reddeloos verloren wereld, voor een wereld die het eeuwig verderf tegemoet ging, een blijder boodschap zijn? Het was de boodschap waarvan Jesaja in jubelklanken zoo heerlijk had geprofeteerd als de boodschap van den Messias, die gezonden was 'om te verbinden de gebrokenen van harte, om den gevangenen vrijheid uit te roepen, en den gebondenen opening der gevangenis; om uit te roepen het jaar van het welbehagen des Heeren, en den dag der wrake onzes Gods; om alle treurigen te troosten; om den treurigen Sions te beschikken dat hun gegeven worde sieraad voor asch, vreugde-olie voor treurigheid, en het gewaad des lofs voor een benauwd den geest; opdat zij genaamd worden eikenboomen der gerechtigheid, een planting des Heeren, opdat hij verheerlijkt worde' (Jes. 61:1-3).

"En die blijde boodschap zouden zij nu mogen brengen, niet aan Israel alleen; wel aan Israel vooreerst, maar niet aan Israel alleen. Het zou nu niet meer zijn als vroeger, toen Hij hun last gegeven had om met hun

prediking van het Evangelie des Koninkrijks niet te gaan op den weg der heidenen, of in eenige stad der Samaritanen, maar tot de verloren schapen van het huis Israels. Zij moesten nu heengaan in de geheele wereld, en het Evangelie prediken aan alle volken, ja, alsof dit nog niet breed genoeg was uitgedrukt, *aan alle creaturen*. Dat was een tweede element van de heerlijkheid van dit Evangelie.

“En nog een derde element van die heerlijkheid was, dat de weg om persoonlijk deel te krijgen aan den vollen inhoud van die blijde boodschap, niet was een weg waar veel moeite en opoffering aan verbonden was, zelfs niet die van een wettisch juk, als onder het Oude Testament, maar enkel en eenvoudig die van het Evangelie *te gelooven*. Niets meer. Want het Evangelie was de tijding van verlossing en zaligheid geheel om niet, alleen uit genade. Wel heeft die verlossing het grootst mogelijke offer gekost, maar dat offer had Christus gebracht. Daarmede had Hij alle schuld betaald tot de laatste penning toe, zoodat er voor zondaren niets te betalen was overgebleven. In plaats daarvan mogen zij die verlossing aannemen en zich toe-eigenen, gelijk iemand nemen en eten mag van een maaltijd waartoe hij genoodigd is. ‘Wie geloofd zal hebben,’ zoo luidde het Evangelie verder, ‘en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden.’”

De lezer lette er op, dat in het bovenaangehaalde de schrijver eenvoudig uitgaat van het ééne tekstwoord,

waarin de Heiland aan Zijne Kerk de opdracht geeft om het Evangelie te verkondigen. En dit woord zegt ons juist in het geheel niet, *wat* het Evangelie is, doch veronderstelt, dat de apostelen en de Kerk dit weten. De Heilige Schrift zegt ons op allerlei wijze, zooals we hopen duidelijk te maken, wat het Evangelie is; doch al die Schriftuurplaatsen laat Heyns eenvoudig liggen, om uit te gaan van een enkelen tekst, waarin ons juist niets van de idee en den inhoud van het Evangelie gezegd wordt.

In de tweede plaats lette de lezer er ook op, hoe Heyns in het bovenaangehaalde, zonder eenig Schriftbewijs of redeneering uit de Schrift, de Remonstrantsche, algemeene voorstelling van het Evangelie hier reeds in zijne redeneering inschuift. Hij schrijft, dat het Evangelie bestemd was om een blijde boodschap te zijn *voor elk tot wie zij komen zou*. De Schrift leert dit nergens. Wel leert de Schrift, dat het Evangelie bestemd is om een reuke des doods ten doode, zoowel als een reuke des levens te zijn; dat Christus is gezet tot een val, zoowel als tot een opstanding; dat velen er toe gezet zijn, om zich aan den steen des aanstoots te stooten. Maar, dat de verkondiging des Evangelies bestemd was (door God) om een blijde boodschap voor alle menschen te zijn, is eenvoudig opgediept uit het menschelijk brein. Heyns ontwijkt zorgvuldig alle bepaalde termen en uitdrukkingen van de Schrift. In den tekst, dien hij aanhaalt uit Jesaja, wordt gesproken van alle treurigen, van de treurigen Sions. Maar Heyns spreekt liever van een blijde boodschap *voor een*

reddeloos verloren wereld, voor een wereld, die een eeuwig verderf tegemoet ging. Ook vermijdt hij zorgvuldig de Schriftuurlijke voorstelling van het geloof als een gave der genade Gods en schuift er voor in de plaats, dat alle menschen deze verlossing *mogen aannemen*, gelijk iemand eten mag van een maaltijd, waartoe hij genoodigd is. Het is noodig, dat we de aandacht aanstonds vestigen op deze schijnbaar onopzettelijke inschuiving van on-Schriftuurlijke gedachten en termen, die op zichzelf tamelijk onschuldig schijnen, maar die toch als grondslag moeten dienen, om een verkeerde voorstelling van het Evangelie ingang te doen vinden. Het is er mee als met vele prediking, waarin men zijn heil zoekt in vage en algemeene termen. Men predikt dan nog wel waarheid, maar men raakt *de* waarheid niet. Men verkondigt dan wel, dat wie gelooft zalig zal worden (en wie zou daar nu kritiek op kunnen uitoefenen?), maar men komt niet tot scherper bepaling van den aard en den oorsprong van het geloof. Men zegt dan wel, geheel in het algemeen, dat het Evangelie een blijde boodschap is voor zondaren (en wie zou daar nu aanmerking op durven maken?), maar men zwijgt over de vraag: voor welke zondaren? En zoo wordt de gemeente in slaap gesust, wordt ze er langzamerhand aan gewoon, dat de scherpe lijnen in de prediking niet meer worden getrokken, en eer ze het zelf heeft bemerkt is ze toch aangekomen in het kamp der Remonstranten. Daarom moeten we nauwkeurig letten op de wijze, waarop Heyns zijn breede basis legt voor een on-Schriftuurlijke voorstelling van het Evangelie.

In het volgende redeneert hij in het geheel niet meer uit de Schrift om te komen tot een zuivere voorstelling van het Evangelie:

“Wat het Evangelie is wordt verschillend uitgedrukt, en die verschillende uitdrukkingen hebben elk haar eigen waarde om de zaak in het licht te stellen en te doen verstaan. De eene stelt deze en de andere die bijzonderheid meer op den voorgrond, en zoo vullen zij elkander aan.

“De Catechismus beschrijft ‘de belofte des Evangelies,’ en dat is het Evangelie zelf, de boodschap die aan alle creaturen gebracht moet worden, aldus: ‘dat God ons, vanwege het eenig slachtoffer van Christus aan het kruis volbracht, vergeving van zonden en het eeuwige leven uit genade schenkt’ (Vr. 66).

“Korter is de meest gebruikte beschrijving dat het Evangelie het aanbod van genade en zaligheid is.

“En in de Apostolische Geloofsbelijdenis wordt het Evangelie bedoeld in Art. 10 met de woorden: (Ik geloof) de vergeving der zonden.

“Vestigen wij op het laatste het eerst onze aandacht.

“Al de stukken die in de Twaalf Artikelen genoemd worden, zijn stukken die tot zaligheid moeten worden geloofd, gelijk de Catechismus te verstaan geeft in Zondag VII. Dat onder die stukken het Evangelie gemist zou worden, is niet te denken, en indien ergens, dan moet het bedoeld zijn in Art. 10. Zoo is uit dit artikel te lezen, dat het Evangelie is de blijde bood-

schap van de *vergeving* der zonden, en daarmee wordt van den heilsinhoud van het Evangelie de vergewing der zonden op den voorgrond gesteld.

“De *vergeving* der zonden. Dat wil zeggen dat God, in plaats van iets, van welken aard ook, te eischen ter voldoening van zijn ontzaglijke schuld, den zondaar zijn gansche schuld vergeven wil, om haar nimmermeer te gedenken, nimmermeer tegen hem in rekening te brengen. *Vergeven* is het rechtstreeks tegengestelde van *betaling te vorderen*.”

Let er op, dat Heyns hier eerst zegt: “wat het Evangelie is, wordt verschillend uitgedrukt, en die verschillende uitdrukkingen hebben elk haar eigen waarde om de zaak in het licht te stellen en te doen verstaan. De eene stelt deze en de andere die bijzonderheid meer op den voorgrond, en zoo vullen zij elkander aan.”

Nu zouden we mogen veronderstellen, dat Heyns met deze “verschillende uitdrukkingen” uitdrukkingen der Schrift op het oog had. Verder zouden we mogen verwachten, dat Heyns ons nu door de Schrift leidde, ons aantoonde, hoe de Schrift het Evangelie op verschillende wijzen beschrijft, om dan langs dien weg te komen tot een zuivere Schriftuurlijke voorstelling van de zaak, waarover hij schrijft. Vooral van Heyns mochten we dit verwachten. Hij kan immers zoo uitvaren tegen degenen, die een zekere gedachte rationalistisch op den voorgrond stellen, om daaruit te redeneeren inplaats van uit Gods Woord! En toch komt er van dit alles niets terecht. Hij beroept zich eerst op

den Catechismus. En ook vr. 66 van de Heidelbergsche Catechismus stelt Heyns dan reeds aanstonds in een verkeerd licht. Want die vraag heeft het in het geheel niet over de verkondiging van de blijde boodschap aan alle creaturen, maar over Gods belofte aan *ons*, dat is, de gemeente (het gaat daar immers over de Sacramenten). En die vraag spreekt ook niet over een boodschap of over een aanbod, maar over een *belofte*, dat God *ons* vergeving van zonden en het eeuwige leven uit genade *schenkt*. Deze zeer definitieve termen zijn zeker geheel verschillend van de algemeene, die Heyns telkens wil inschuiven. Bovendien had Heyns immers ook een veel rijker antwoord kunnen vinden in dat op vr. 19 van den Heidelberger: "Uit het heilig Evangelie, hetwelk God zelf eerstelijk in het Paradijs heeft geopenbaard, en daarna door de heilige Patriarchen en Profeten laten verkondigen, en door de offeranden en andere ceremoniën der Wet laten voorbeelden, en ten laatste door Zijn eeniggeboren Zoon vervuld."

Maar het wordt nog armer met Heyns. Ook de Catechismus bevredigt hem blijkbaar niet, brengt hem niet, waar hij wezen wil. Eerst laat hij de Schrift linksch liggen. Dan laat hij ook de Catechismus voor wat hij is. En dan komt hij aandragen met het zeer armoedige: "Korter is de meest gebruikte beschrijving dat het Evangelie het aanbod van genade en zaligheid is." Wie nu ernstig leeft en nadenkt, staat bij het lezen van zoiets eenvoudig verstomd. Het blijkt dan toch ten slotte, dat Heyns met zijne "verschillende uitdrukkingen" het oog heelemaal niet op de Schrift had!

Want immers, de Schrift beschrijft het Evangelie nergens als een aanbod van genade en zaligheid! Als we dus van Heyns willen leeren, wat het heilig Evangelie is, dan zullen we ons moeten behelpen met eene beschrijving, waarvan hij zegt, dat ze meest gebruikelijke is! Hier zullen we zeer beslist weigeren om Heyns te volgen. Heyns en ik zijn het eens geworden, dat we uit de Schrift zouden redeneeren, niet uit de voorstelling van menschen. Het laatste te doen is rationalistisch, ook volgens Heyns. Hij is het met mij eens, als ik hierin van hem verschil, dat we niet rekenen moeten met de meest gebruikte termen en uitdrukkingen van menschen. Hij geeft mij gelijk, als ik hier van hem scheid, om mij naar de Schrift te wenden.

En wat een bepaald vreemde redeneering over de Apostolische Geloofsbelijdenis! 't Zou vreemd zijn, zegt Heyns, als het Evangelie daar niet genoemd was! Als het daar genoemd wordt, dan moet het genoemd zijn in Art. 10: "Ik geloof de vergeving der zonden." Ergo: het Evangelie is de blijde boodschap van de vergeving der zonden! Er is voor zulk een wijze van redeneering maar één woord: *willekeurig*. Eilieve, behoort al de rest van die Geloofsbelijdenis niet evenzeer tot het Evangelie? Waarom dan Art. 10 uitgezonderd als alleen van het Evangelie sprekende? Doch we zullen ons onthouden van verder deze redeneering te karakteriseeren. Als het maar goed duidelijk geworden is, dat heel het bovenaangehaalde stuk van Heyns ons geen stap verder brengt tot recht verstand van de Schriftuurlijke voorstelling van het heilig Evangelie.

Wij moeten niet om den tuin geleid worden, maar voet bij stuk houden.

Nadat Heyns langs dezen geheel on-Schriftuurlijken weg tot de voorstelling is gekomen, dat het Evangelie een blijde boodschap van vergeving der zonden is, aan een reddeloos verloren wereld, kan hij verder en verandert hij de *roeping* in een *uitnoodiging* tot alle menschen om deel te hebben aan de vergeving der zonden. Hij doet dit in het hier volgende :

“Op de vraag, Wat is het Evangelie? wordt ook licht geworpen door het feit dat de Schrift de verkondiging van het Evangelie *een roeping* noemt. Daaruit leeren wij het Evangelie kennen als *een uitnoodiging*, en als een uitnoodiging die niet anders dan welmeenend kan zijn voor ieder tot wien het Evangelie komt.

“Iemand roepen wil zeggen iemand uitnoodigen om te komen. Dat wil het zeggen in onze eigen talen en evenzeer in de taal der Schrift. Toen de Heere tot de Samaritaansche vrouw sprak: ‘Ga henen, roep uwen man en kom hier,’ bedoelde dit dat zij haar man uitnoodigen moest aanstonds met haar mee te gaan en dan met hem naar Jezus terug te keeren. En dat is altijd de beteekenis. Als gesproken wordt in Matth. 22:3 van de genooden ter bruiloft te roepen, in Mark. 1:20 van de discipelen roepen, in Mark. 10:49 van den blinden Bar-Timeus roepen, in Joh. 11:28 van Maria roepen, altijd is het uitnoodigen om te komen. Het doel van deze uitnoodiging om te komen is ons eeuwig

behoud. Zij is een geroepen worden tot den vrede Gods (Col. 3:15), tot de gemeenschap van Christus (I Cor. 1:9), tot Gods Koninkrijk en heerlijkheid (I Thess. 2:12; I Pet. 5:10), tot het eeuwige leven (I Tim. 2:16). En zij geschiedt door het Evangelie (II Thess. 2:14).

“Dus is op grond van Gods Woord het Evangelie ook te beschrijven als een dringende uitnoodiging Gods aan alle creaturen en aan ieder tot wien zij komt persoonlijk om onverwijld te komen en deel te ontvangen aan de verlossing in Christus, om te komen en aan te zitten aan den maaltijd des heils, te eten van het brood en te drinken van het water des levens om niet.

“Het Evangelie is derhalve niet maar een boodschap van bloot aanzeggen dat er vergeving van zonden is, maar een boodschap van uitgenoodigd worden, dringend uitgenoodigd worden om deel te hebben aan de vergeving der zonden. Dat kan niet anders dan welmeenend zijn. Het kan niet anders dan welmeenend zijn omdat het een boodschap Gods is, de boodschap van Hem, die geen lust heeft in den dood des goddeloozen, maar daarin lust heeft, dat de goddelooze zich bekeere van zijn boozen weg en leve (Ezech. 33:11), die wil dat alle menschen zalig worden (I Tim. 2:4), die Johannes gezonden had om van het licht te getuigen, opdat zij allen door hem gelooven zouden (Joh. 1:7). Ook kan zij niet anders dan welmeenend zijn, omdat iemand uit te noodigen tot iets dat in zijn voordeel is, altijd is een zich voordoen als jegens den genoodigde goedgunstig gezind, en dat te meer naarmate het goede

waartoe men uitnodigt, hooger staat en heerlijker is. Daarom is uitnodigen tot iets goeds zonder het te meenen, altijd valscheid, en zou uitnodigen tot het hoogste heil zonder het te meenen, de hoogste valscheid zijn. Zulk een valscheid toe te schrijven aan God, door te beweren dat Zijn uitnodiging tot Zijn Koninkrijk en heerlijkheid slechts in weinig gevallen gemeend en in vele gevallen niet gemeend is, kan niet geschieden zonder zich aan zware Godsclastering schuldig te maken."

Om met den laatsten volzin te beginnen, Heyns gebruikt hier zeer sterke taal. Hij beschuldigt hier zijn tegenstanders van "zware godsclastering." Nu zou zulke taal nog te rechtvaardigen zijn, indien Heyns ons werkelijk uit de Schrift onderwees. Doch zooals we reeds gezien hebben, heel zijn redeneering over het eigenlijke van het Evangelie heeft met de Schrift juist niets te maken. En thans komt hij tot de zware beschuldiging van zware godsclastering, gedeeltelijk op grond van zijn voorafgaande on-Schriftuurlijke redeneering over het Evangelie, gedeeltelijk doordat hij in het bovenaangehaalde met een handigen draai de roeping verandert in een uitnodiging om de vergeving der zonden, dat is, het Evangelie aan te nemen. Let er echter op, hoe weinig deze "uitnodiging" van Heyns te maken heeft met de Schriftuurlijke gedachte van "roeping." Ge gevoelt het aanstonds, zoodra ge, in de teksten, die Heyns aanhaalt, "uitnodiging" voor "roeping" tracht te plaatsen. Dus:

Col. 3:15: "En de vrede Gods heersche in uwe har-

ten, tot welken gij ook geroepen zijt in één lichaam.” Volgens Heyns: “tot welken gij ook uitgenoodigd zijt.” Resultaat: onzin.

I Cor. 1:9: “God is getrouw, door Welken gij geroepen zijt tot de gemeenschap van Zijnen Zoon Jezus Christus onzen Heere.” Heyns: “door Welken gij uitgenoodigd zijt tot de gemeenschap,” etc. Resultaat: een gansche omkeering van de gedachte.

I Pet. 5:10: “De God aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijne eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus.” Heyns: “Die ons uitgenoodigd heeft om deel te nemen in Zijne eeuwige heerlijkheid.” Resultaat: verlamming van den tekst.

Genoeg. De Schrift spreekt van roeping. Heyns schuift er uitnoodiging voor in de plaats. De Schriftuurlijke gedachte der roeping is, dat God degenen, die Hij tevoren verordineerd heeft, ook heeft geroepen, en die Hij geroepen heeft, die heeft Hij ook gerechtvaardigd, en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt. Zoo komt Heyns tot de slotsom, dat de uitnoodiging welmeenend is, dat God alle menschen welmeenend uitnoodigt, dat iemand uitnoodigen zonder het te meenen valsch is, dat zij, die het welmeenende van die uitnoodiging voor alle menschen ontkennen, zich schuldig maken aan zware Godslastering.

Zware taal.

Maar berustende op een handige verandering van “roeping” in “uitnoodiging.”

Toch zegt Heyns maar: “Iemand roepen wil zeggen uitnoodigen om te komen En dat is altijd de

beteekenis Het doel van deze uitnoodiging is ons eeuwig behoud Dus is op grond van Gods Woord het Evangelie ook te beschrijven als een dringend uitnoodigen Gods aan alle creaturen en aan ieder tot wien zij komt om onverwijld te komen en deel te ontvangen aan de verlossing in Christus Dat kan niet anders dan welmeenend zijn. . . . omdat het een boodschap Gods is die wil, dat alle menschen zalig worden.”

Zoo leert Heyns.

Zoo prediken velen het hem na.

En dat is niet Remonstrantsch? In ernste: verklaar mij dan, wat wel Remonstrantsch is!

Doch de redeneering, dat is zoo helder als kristal, berust op eene verdraaiing van de beteekenis van de “roeping.”

Nog een kleine stap en Heyns is, waar hij wezen wil. Het Evangelie Gods wordt nu voorgesteld als een welgemeend, algemeen aanbod van genade. Zie hier:

“Er is echter nog een derde beschrijving van het Evangelie, namelijk, dat het is *een aanbod van genade*, vergezeld van een bevel om het te gelooven, en van de uitdrukkelijke verzekering, dat wie gelooft zalig zal worden. Deze beschrijving stelt weer iets anders in het licht, en wel dit, dat de Heere met het heil der verlossing tot zondaren komt bij wijze van een *aanbieding* er van, waarin een zekere inbezitstelling opgesloten ligt. Niet een volle in het bezitstelling, want die kan, gelijk bij elke aanbieding slechts volgen op aanneming

en toeëigening van het aangeboden, en zoo die niet volgt, vervalt de aanbieding en wat er toe behoort vanzelf. Maar toch een inbezitstelling voor zoover een aanbieding op het aangeboden een recht geeft, dat men zonder de aanbieding niet kan hebben, het recht namelijk, om er als het zijne mee te handelen, het te nemen en zich toe te eigenen, een recht dus van genaderijke beteekenis.

“Ook deze beschrijving van het Evangelie als een aanbod van genade, en wel een algemeen en voor allen welmeenend aanbod van genade, is op Gods Woord gegrond en in onze Belijdenisschriften opgenomen als een stuk van de Gereformeerde leer.

“De uitdrukking ‘aanbod van genade’ komt in de Schrift niet voor, maar de zaak zooveel te meer, want die is te vinden in elke in Gods Woord voorkomende Evangelie verkondiging.”

In hoeverre dit laatste waar is, namelijk, dat de zaak “zooveel te meer” in de Schrift voorkomt, moeten we later onderzoeken, als we op de door Heyns aangehaalde teksten ingaan. Wij zijn in elk geval blij met de erkentenis, dat Heyns met zijne redeneering ten slotte uitkomt bij eene beschrijving van het Evangelie, die in de Schrift niet voorkomt. Dit is voor Heyns niet van veel gewicht, maar voor wie uit de Schrift wil redeneeren van des te meer gewicht, omdat de Schrift overigens op allerlei wijze het Evangelie omschrijft, zooals we straks hopen te zien.

Het is thans genoeg, indien we zien, dat we, volgens

Heyns, het Evangelie zouden moeten omschrijven als volgt:

Het Evangelie is de blijde boodschap Gods aan een reddeloos verloren wereld, waarin God welmeenend aan alle menschen de vergeving der zonden aanbiedt, hen daardoor in bezit stellend van de zaligheid, maar zoo, dat zij dit heil moeten aannemen en dat de inbezitstelling van Godswege door menschen wordt verijdeld, indien ze het heil verwerpen, ook nadat God hen dringend tot het heil heeft uitgenoodigd.

Het is ook van belang, dat we goed duidelijk hebben gezien, dat Heyns tot heel deze voorstelling van het Evangelie niet komt door studie van de Heilige Schrift.

We zullen verder zien, tot welke voorstelling van het Evangelie we komen op grond van en door ernstige studie van Gods Woord.